

Harkinnanvaraisten palkattomien virka- ja työvapaiden kannustinjärjestelmä vuonna 2026

Yhteistyötoimikunta käsitteli harkinnanvaraisten palkattomien vapaiden myöntämisen perusteet, kannustinjärjestelmän ja ehdot kokouksessaan 10.11.2025 ja kunnanhallitus hyväksyi mallin xx.xx.2025.

Harkinnanvaraisten palkattomien vapaiden käyttöön kannustetaan järjestelmällä, jossa viikon mittaisesta palkattomasta vapaasta palkitaan yhdellä palkallisella vapaapäivällä. Viiden palkattoman päivän pitäminen välillä maanantai - perjantai lasjetaan kokonaisen viikon sijaan viiden päivän vähennyksenä kuukauden palkkaan. Näin ollen eroa ei synny sen osalta, pitääkö vapaapäiviä yksittäin vai kerralla. Kannustinmallin mukaisia palkattomia vapaita voi käyttää enintään kaksi viikkoa, jolloin palkallisia palkkiovapaapäiviä kertyy korkeintaan kaksi. **Kannustinjärjestelmän mukaisia harkinnanvaraisia palkattomia vapaita saa käyttää koko henkilöstö kaikissa työyksiköissä, joissa se ilman sijaiskustannuksia on mahdollista.**

Palkattomien vapaiden hakeminen ja määrä

Työntekijän tulee oheisella lomakkeella ilmoittaa esimiehelleen montako kannustinjärjestelmän mukaista viikkoa (1 tai 2) palkatonta työntekijä haluaa vuoden 2024 aikana käyttää sekä alustava suunnitelma, milloin päivät tulisivat pidettäväksi. Lomake tulee palauttaa esimiehelle viimeistään **kuukausi ennen suunniteltua palkattomien vapaiden ajankohtaa ja loppuvuoden osalta viimeistään 30.9.2026.**

Kannustinjärjestelmän mukaisista palkattomista vapaista myönnetään palkkioksi ylimääräisiä palkallisia vapaapäiviä siten, että viikon mittaista pidettyä palkatonta jaksoa kohden saa yhden ylimääräisen palkallisen vapaapäivän. Kannustinjärjestelmän mukaista vapaata voi pitää enintään kaksi viikkoa, jolloin palkkiovapaita voi kertyä enintään kaksi päivää. Palkaton virka- tai työvapaa voidaan pitää joko yhtäjaksoisesti tai yksittäisinä päivinä, kuitenkin niin, että **poissaolot eivät missään tilanteessa aiheuta sijaiskustannuksia ja noudattavat tämän ohjeen mukaisia ehtoja.**

Kannustinjärjestelmän mukaiset palkattomat virka- ja työvapaat haetaan Populuksessa koodilla **97 Vapaaehtoinen palkaton vapaa**. Lisäksi tekstikenttään merkitään ”kannustinmallin mukainen palkaton vapaa”. Esimies merkitsee toteutuneet palkattomat vapaat hakijan lomakkeeseen. Huom. kahdelle kalenteriviikolle yli viikonlopun menevät kannustinmallin mukaiset palkattomat virka- ja työvapaat haetaan ja myönnetään kahdessa jaksossa niin, että viikonloppu (ja myös mahdolliset arkipyhät) jää pois välistä (esim. ke-pe ja ma-ti).

Työjärjestelyjen salliessa palkattomien vapaiden käyttäminen myös kannustinjärjestelmän ulkopuolella on mahdollista.

Ehdot kannustinjärjestelmän mukaisten palkattomien vapaiden myöntämiseen

- palkkakustannuksia tai muita kustannuksia ei saa tulla palkattomien vapaiden aikana sijaiskustannusten tai esim. lisävastuupalkkioita edellyttävän määräyksen vuoksi
- työjärjestelyt on sovittava esimiehen kanssa etukäteen edellä mainitut seikat huomioiden
- muutoin ko. palkattomien vapaapäivien antamiseen tulee työyksiköissä suhtautua myönteisesti eli anottuja vapaapäiviä ei saa kieltäytyä antamasta, jollei siihen ole erityistä syytä. Työnantaja ei voi yksipuolisesti peruuttaa tässä yhteydessä myönnettyä palkatonta vapaata ilman KVTES:n mukaisia perusteita.
- em. periaatteet perustuvat vapaaehtoisuuteen ja edellyttävät kunkin henkilön suostumusta
- palkattomien vapaiden hakeminen ei saa johtaa siihen, että vuosilomia jätetään säästöön
- osa-aikaisen henkilöstön päivien laskennan soveltaminen voi osa-aikaisuuden toteutustavasta riippuen olla teknisesti erittäin vaikeaa.

Palkkiona myönnettävien palkallisten vapaapäivien hakeminen

Palkkiona myönnettävään palkalliseen päivään syntyy oikeus, kun ohjeiden mukaisesti viikon palkaton jakso on toteutunut. Mikäli henkilölle myönnetään sairausloma samalle ajalle, jolle henkilö on aikaisemmin hakenut palkatonta vapaata, on sairausloma palkatonta (KVTES luku V 2 § 2.mon soveltamisohje). Jos kannustinjärjestelmän perusteella haettu palkaton vapaa jää sairauden vuoksi pitämättä, se voidaan hakea uudelleen toiselle ajankohdalle.

Palkallinen palkkiovapaapäivä haetaan esimieheltä Populuksessa koodilla **83 virkavapaus/työloma palkallinen**. Esimies merkitsee pidetyt palkkiovapaapäivät lomakkeeseen. Palkkiovapaat tulee pitää vuoden 2025 aikana.

Esimiehet vastaavat tämän ohjeen mukaisten pidettyjen palkattomien ja palkallisten palkkiopäivien seurannasta.

Palkattomien vapaiden hakeminen 2025

Täytetty lomake palautetaan esimiehelle viimeistään kuukautta ennen suunniteltua palkattomien vapaiden ajankohtaa ja loppuvuoden osalta viimeistään 30.9.2025.

Hakija	
Työyksikkö	

Sitoudun pitämään palkattomia vapaita seuraavan määrän, jos se työyksikön työjärjestelyjen kannalta on mahdollista:

Palkattomien päivien määrä	Suunnitellut ajankohdat: (x.x.2025-x.x.2025)

Päivämäärä	
Allekirjoitus	

Palkattomien vapaiden toteutuminen, esimies vastaa seurannasta

Toteutuneet palkattomat, päivien määrä	Ajankohta (x.x.2026-x.x.2026)

Toteutuneet palkkiopäivät, määrä (max 2 pv)	Ajankohta (x.x.2026-x.x.2026)